מרכז רפואי מאיר
מסונף לפקולטה למדעי הרפואה והבריאות ע"ש גריי
אוניברסיטת תל אביב
מקבוצת כללית

שומרים על זרימה

מריה איסייב מנהלת אחיות מחלקה אורולוגית & יוסרא נאשף מחלקה אורולוגית

רקע

בשנת 2024 נצפתה עלייה במספר המטופלים שפנו לחדר המיון או לאשפוז חוזר בעקבות שליפת נפרוסטום, עם כ־150 מקרים במהלך השנה. מצב זה הצריך בחינה מעמיקה של הסיבות לתופעה ובניית תוכנית התערבות רב־מערכתית לצמצום האירועים ולשיפור בטיחות המטופלים.

מטרות ויעדים מדידים

- הדרכת 100% מצוות האחיות במחלקה בנושא טיפול וקיבוע נפרוסטום.
- מתן הדרכה מלאה לכלל המטופלים המשתחררים עם נפרוסטום, כולל הדגמה מעשית ודף מידע כתוב.
- ביצוע הדרכה ייעודית לצוותים בבית אבות בו זוהתה שכיחות גבוהה של מקרי שליפה.

תוצאות

נצפתה ירידה משמעותית במספר מקרי שליפת הנפרוסטום מ - 150 מקרים בשנת 2024

ל-74 מקרים בשנת 2025

במסגרת בקרות אחות אחראית ,נמצא כי ב־90% מהמקרים בוצעה הדרכת שחרור מלאה בהתאם להנחייה, כולל הדגמה מעשית, הסבר על אופן הטיפול בנפרוסטום ומתן דף מידע למטופל ולבני המשפחה.

שיטות

בוצע תהליך איסוף וניתוח נתונים של כלל מקרי שליפת הנפרוסטום בשנת 2024.

חולקו שאלונים לצוות האחיות במחלקה ול־12 מטופלים לצורך איתור פערי ידע ותהליכי עבודה.

בניתוח הנתונים אותר בית אבות מסוים שבו נרשמו כ־60 מקרי שליפה, נתון שהוביל למיקוד התערבות ייעודית במוסד זה.

ממצאי השאלונים העלו כי:

- 58% מהאחיות דיווחו על חוסר אחידות בפרקטיקת קיבוע הנפרוסטום.
- 83% מהאחיות העידו על חוסר בהדרכה מספקת למטופלים המועברים למוסדות.
- 50% מהמטופלים דיווחו שלא קיבלו הדרכה מספקת טרם השחרור.
- 58% מהמטופלים דיווחו על חוסר בהירות בנוגע לטיפול בנפרוסטום.

בהתאם לממצאים בוצעו ההתערבויות הבאות:

- הדרכה מקצועית לכלל צוות האחיות במחלקה.
- ביצוע 5 בקרות חודשיות ליישום הדרכה באמצעות הדגמה ע"י אחות אחראית
- הטמעת הדרכת שחרור מלאה לכלל המטופלים עם נפרוסטום, כולל הדגמה ומתן דף מידע.
- ביצוע ביקור בבית האבות, זיהוי פערים ומתן הדרכה לצוות בנושא טיפול וקיבוע נכון של הנפרוסטום.

מסקנות והמלצות

הפרויקט הדגים כי הדרכה מובנית, אחידה ורב־מקצועית לצוותים ולמטופלים תורמת משמעותית לצמצום אירועי שליפת נפרוסטום ולשיפור בטיחות המטופל.

מומלץ להמשיך בבקרות תקופתיות, לרענן הדרכות לצוותים, להטמיע שימוש קבוע בסרטון ההדרכה ולחזק את שיתוף הפעולה עם מוסדות בקהילה לצורך שמירה על רצף טיפולי איכותי ובטוח.